



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ  
Пословни број: Гж-67/12  
Дана: 28.03.2012. године  
Нови Сад

## У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Ђуре Тамаша председника већа, Милене Ковачевић и Љиљане Цицмил, чланова већа, у правној ствари тужиоца **И. Р.** из М., кога заступа пуномоћник Г. М. адвокат у З., против тужене **Р. С.**, коју заступа РЈП Одељење у Зрењанину, због дискриминације из чл. 1 Протокола бр.12 уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Зрењанину посл. бр. П. 3970/10 од 05.10.2011. године, у нејавној седници већа од 28.03.2012. године, донео је

## ПРЕСУДУ

Жалба тужене се **УСВАЈА**, па се пресуда Основног суда у Зрењанину посл. бр. П. 3970/10 од 05.10.2011. године у побијаном усвајајућем делу, и у делу одлуке о трошковима поступка **ПРЕИНАЧАВА**, тако што се тужбени захтев којим тужилац тражи да се тужена Р. С. обавезе да му исплати износ од ..... динара на име задовољења, са законском затезном каматом од 05.10.2011. године као дана пресуђења до исплате, све у року од 8 дана и под претњом принудним извршењем, због тога што је Окружни суд у Зрењанину пресудом Гж. 1320/08 од 10.02.2008. године, ускраћивањем тужиоцу права на новчану накнаду неимовинске штете, проузроковане противправним претресањем његове суднице од стране овлашћених службених лица Б.-и. а. Б., Центар З. и признавањем истог права у потпуно идентичној правној ствари другом физичком лицу пресудом Гж. 2004/08 од 29.04.2008. године, повредио општу забрану дискриминације из чл. 1 Протокола бр. 12 уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, и захтев да тужена тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка, **ОДБИЈАЈУ**.

Обавезује се тужилац да туженој надокнади трошкове првостепеног поступка у износу од ..... динара, као и трошкове жалбеног поступка у износу од ..... динара, све у року од 15 дана, под претњом извршења.

Упућује се првостепени суд, сада Основни суд у Зрењанину, да одлучи о молби тужиоца за ослобађање од плаћања судске таксе у овом поступку постављеном у тужби.

## Образложење

Побијаном пресудом је тужбени захтев тужиоца у делу описаном у изреци ове пресуде усвојен, и обавезана тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од ..... динара у року од 8 дана под претњом принудним извршењем, а преостали део тужбеног захтева је одбијен.

Против наведене пресуде тужена је изјавила благовремену жалбу, којом добија пресуду у усвајајућем делу, због погрешне примене материјалног права.

Након што је размотрио списе предмета и наводе жалбе, и испитао добијану пресуду у смислу члана 372. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/2004 и 111/2009) у вези члана 506. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011), овај суд је установио да је **жалба тужене основана.**

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач. 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП, на које сходно чл. 372 ст. 2 ЗПП, овај суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању које је утврдио првостепени суд, у парничном поступку који је вођен пред Општинским судом у Зрењанину, по тужби овде тужиоца против тужене Р. С., донета је пресуда бр. П. 1196/07 од 30.06.2008. године, којом је обавезана тужена Р. С. да тужиоцу И. Р. на име накнаде нематеријалне штете због повреде права и слобода личности и части и угледа тужиоца исплати износ од ..... динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења, док је са вишком захтева преко досуђеног до утуженог износа од ..... динара тужилац одбијен, а тужена је обавезана да му надокнади парничне трошкове.

Оваква одлука је донета на основу утврђења да је БИА спровела тужиоца од његове куће до суднице, и извршила претрес суднице тужиоца, за чега тужена одговара по чл. 172 ст. 1 ЗОО, јер је тужилац претрпео нематеријалну штету због повреде права личности, проузроковану неправилним радом органа за које одговара држава, који се састоји у томе што је БИА као орган тужене поступала мимо законом прописаних надлежности у чл. 12 и 16 Закона о БИА, због тога што се у конкретном случају није радило о кривичном делу у вези чијег откривања постоји надлежност БИА, нису постојали посебни разлози безбедности који би оправдали да БИА преузме послове из делокруга МУП у преткривичном поступку против тужиоца као осумњиченог, нити је у конкретном случају постојао споразум директора БИА и министра правосуђа.

Решавајући по жалбама тужиоца и тужене против наведене првостепене пресуде, Окружни суд у Зрењанину је својом пресудом бр. Гж. 1320/08 од 10.09.2008. године жалбу тужене усвојио, жалбу тужиоца одбио, и првостепену пресуду посл. бр. П. 1196/07 од 30.06.2008. године у добијаном усвајајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка преиначио, тако што је захтев тужиоца којим је тражено да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због повреде права и слободе личности, части и угледа, исплати износ од ..... динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате одбијен као неоснован.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију, о којој је одлучио Врховни суд Србије, тако што својом пресудом посл. бр. Рев. 3446/08 од 15.01.2009. године (а не како првостепени суд очигледном омашком у писању наводи од 10.09.2008. године), преиначава наведену пресуду бр. Гж.1320/08 од 10.09.2008. године у делу става првог изреке, тако што одбија жалбу тужене и пресуду Општинског суда у Зрењанину посл. бр. П. 1196/07 од 30.06.2008. године потврђује у делу става првог изреке којим је тужена обавезана да тужиоцу накнади нематеријалну штету за душевне болове због повреде права личности у износу од ..... динара са законском затезном каматом од 30.06.2008. године до исплате, док се у преосталом делу ревизија тужиоца одбија као неоснована.

У другом парничном поступку пред истим првостепеним Општинским судом у Зрењанину, који је вођен по тужби тужиље Љ. П. против тужене Р. С., донета је пресуда бр. П. 1101/07 од 30.09.2008. године, којом је обавезана тужена Р. С. да тужиљи Љ. П. на име накнаде нематеријалне штете због повреде слободе и права личности исплати износ од ..... динара због повреде права на поштовање приватног и породичног живота, износ од ..... динара због незаконитог претресања и привођења, износ од ..... динара због незаконитог лишења слободе и онемогућавања права на жалбу и хитно испитивање законитости лишавања слободе, износ од ..... динара због незаконитог и неправилно дугог задржавања у БИА, и износ од ..... динара на име накнаде

нематеријалне штете због умањења опште животне активности, а све износе са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате, као и да јој надокнади трошкове поступка.

Одлучујући о жалбама тамо тужиље и тужене против наведене првостепене пресуде, Окружни суд у Зрењанину својом пресудом посл. бр. Гж. 2004/08 од 29.04.2009. године (а не како првостепени суд очигледном омашком у писању изреке побијане пресуде наводи од 29.04.2008. године), је делимично усвојио и делимично одбио обе жалбе, и наведену пресуду бр. П. 1101/07 од 30.09.2008. године преиначава у усвајајућем делу, тако што на по ..... динара снижава накнаде досуђене због повреде права на поштовање приватног и породичног живота, повреде због незаконитог претреса и привођења, повреде због незаконитог лишења слободе, те онемогућавања испитивања законитости лишења слободе, као и повреде због незаконитог и неправилно дугог задржавања у БИА, и преиначава у одбијајућем делу, тако што тужену обавезује да тужиљи исплати накнаду од ..... динара због повреде права на правично суђење са законском затезном каматом од 30.09.2008. године до исплате, а у свему преосталом пресуду потврђује.

Одлучујући о ревизији тужене, Врховни Касациони суд Србије је својом пресудом бр. Рев. 1719/10 од 25.02.2011. године ревизију тужене изјављену против наведене пресуде Окружног суда у Зрењанину бр. Гж. 2004/08 од 29.04.2009. године одбио као неосновану.

На основу напред наведених чињеница, и чл.1 Протокола 12 уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, првостепени суд обавезује тужену да тужиоцу исплати износ наведен у изреци пресуде, на име задовољења због повреде опште забране дискриминације, учињене ускраћивањем тужиоцу права на новчану накнаду неимовинске штете и признавањем истог права у потпуној идентичној правној ствари другом физичком лицу, из разлога што налази да то што је у наведеним поступцима, о основаности тужбених захтева тужиоца и тужиље Љ. П., који се заснивају на истом чињеничном стању и истом спорном правном питању, дакле у идентичној правној ситуацији, Окружни суд у Зрењанину донео различите одлуке, и на тај начин тужиоца, чији је тужбени захтев одбио, довео у битно различит положај од онога у ком је била тужиља П. Љ., чији захтев је усвојен, представља дискриминацију, будући да дискриминација постоји када се неко привилегује у односу на остале грађане или се лишава осталих права без обзира што их закон пружа грађанима без разлике, а одсуство оправданог разлога за различито поступање у истим стварима или исто поступање у различитим, доводи до дискриминације лица према коме се неједнако поступа, због чега то лице има право на заштиту и отклањање повреда учињених дискриминацијом које може остварити у судском поступку, због чега усваја тужбени захтев применом чл. 172, чл. 200 и чл. 277 ЗОО.

Основани су жалбени наводи тужене да је наведена одлука првостепеног суда донета погрешном применом материјалног права, из разлога који се образлажу у жалби.

Наиме, према образложењу побијане пресуде и стању у списима, свој тужбени захтев тужилац заснива на наводима да је доношењем различитих напред описаних одлука Окружни суд у Зрењанину извршио дискриминацију законског права тужиоца на досуду правичне новчане накнаде због повреда угледа и части и права личности због противправног претресања канцеларије тужиоца, из чл. 200 ст. 1 ЗОО и тиме повредио општу забрану дискриминације остваривања сваког права које закон предвиђа по било ком основу, из чл. 1 Протокола бр. 12 уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, при чему су разлози који су довели до дискриминације правно ирелевантни, обзиром да предметни Протокол садржи норму опште забране дискриминације по којој су разлози небитни и дискриминација се ничим не може оправдати, а уколико се предметна дискриминација ипак оправда, тада се врши повреда забране злоупотребе права из чл.17 Конвенције, што је основ за нову грађанско правну одговорност тужене.

Дакле, тужилац не истиче да је до различитог поступања истог суда на његову штету, а у идентичној чињеничној и правној ситуацији, дошло због неког његовог личног својства, нити уопште наводи који је по његовом схватању био разлог да Окружни суд у Зрењанину донесе различите одлуке у његовом случају и у случају друге тужиље, о тужбеним захтевима са истим чињеничним и правним основом.

Међутим, коришћењем права на делотворан правни лек против спорне пресуде Окружног суда у Зрењанину посл. бр. Гж. 1320/08 од 10.02.2008. године, из члана 13 исте Европске конвенције, о коме је одлучено пресудом Врховног суда Србије посл. бр. Рев. 3446/08 од 15.01.2009. године, тужилац је остварио право које је било предмет тужбеног захтева који је претходно одбијен спорном пресудом Окружног суда у Зрењанину посл. бр. Гж. 1320/08 од 10.02.2008. године, па је тиме и повреда људског права тужиоца на једнако остваривање својих законских права, односно повреда забране дискриминације, уколико је евентуално учињена доношењем спорне другостепене пресуде, отклоњена, и тужилац добио задовољење, због чега је његов захтев за исплатом било ког новчаног износа на име задовољења због повреде спорног права неоснован.

Осим тога, у време доношења спорне пресуде Окружног суда у Зрењанину посл. бр. Гж. 1320/08 од 10.09.2008. године, чланом 14 тада важеће Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода измењене у складу са протоколом бр. 11, која се у нашој земљи примењује од 03.03.2004. године, била је прописана забрана дискриминације уживања права и слобода предвиђених у тој Конвенцији, по било ком од тамо набројаних основа, или другог статуса, а чланом 1 Протокола бр.12 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода је била прописана општа забрана дискриминације у остваривању сваког права које предвиђа закон, тако што је ставом 1 истог прописано да ће се свако право које закон предвиђа остваривати без дискриминације по било ком основу, као на пример: полу, раси, боји коже, вероисповести, политичком и другом уверењу, националном или друштвеном пореклу, повезаности са националном мањином, имовини, рођењу или другом статусу, а у ставу 2, да јавне власти неће ни према коме вршити дискриминацију по основима као што су они поменути у ставу 1.

Забрана дискриминације је била прописана и чланом 21 тада и сада важећег Устава Р Србије (Сл. гл. РС бр. 98/06), који прописује у ставу 1, да су пред Уставом и законом сви једнаки, у ставу 2, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације, у ставу 3, да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета, и у ставу 4, да се не сматрају дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима.

Са друге стране, одредбама истог устава је уређен и уставно-правни положај судова, као носилаца судске власти, тако да према члану 142 став 2, судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом, општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора, према ставу 2 члана 145, судске одлуке се заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона, према ставу 4, судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд, у законом прописаном поступку, према ставу 1 члана 149, судија је у вршењу судијске функције независан и потчињен само Уставу и закону, према ставу 2, сваки утицај на судију у вршењу судијске функције је забрањен, а према члану 151 став 1, судија не може бити позван на одговорност за изражено мишљење или гласање приликом доношења судске одлуке, осим ако се ради о кривичном делу кршења закона од стране судије.

Дакле, према наведеним уставним одредбама, разликовање судских одлука које се доносе у истим чињеничним и правним ситуацијама не може се у сваком случају сматрати дискриминацијом странке о чијем праву суд одлучује, јер када је оно резултат различитог тумачења и примене одредаба процесног и материјалног права на

конкретан случај, без утицаја било којих других фактора, разликовање је оправдано наведеним уставно-правним положајем судова и судија, који гарантује самосталност и независност у суђењу, односно изражавању мишљења приликом доношења судске одлуке, за које судија не може ни на који начин одговорати, (осим ако је у питању кривично дело), а тиме ни тужена по основу одговорности за рад својих органа, прописане чланом 172 ЗОО, а евентуална погрешна примена права, која је резултирала погрешном (другачијом) одлуком, се исправља на законом прописане начине за контролу правилности конкретне судске одлуке.

Према томе, пошто је у овом случају, по самој хронологији доношења напред наведених судских одлука, очигледно да је пресуда Окружног суда у Зрењанину посл. бр. Гж. 2004/08 од 29.04.2009. године, којом је тужиљи Љ. П. признато право на новчану накнаду између осталог због повреда слобода и права личности због незаконитог претресања и привођења, донета након доношења пресуде Врховног суда Србије посл. бр. Рев. 3446/08 од 15.01.2009. године, којом је исто право признато тужиоцу, тако да је каснијим признавањем истог права Љ. П. дошло до уједначавања правних схватања и судске праксе Окружног суда у Зрењанину и суда највише инстанце, Врховног суда Србије, које је управо потребно ради остваривања права странака на правично суђење из члана 6 став 1 исте Европске конвенције, и члана 32 наведеног Устава Р Србије, (а не до привилеговања Љ. П. у односу на тужиоца противног забрани дискриминације) и пошто тужилац у овом спору не истиче ниједан разлог прописан наведеним одредбама о забрани дискриминације, за различито поступање суда приликом доношења (раније) спорне пресуде Гж. 1320/08 од 10.02.2008. године, којом је његов тужбени захтев одбијен, нема законског основа за закључак да је доношењем спорне пресуде Гж. 1320/08 од 10.02.2008. и пресуде у случају Љ. П. Гж. 2004/08 од 29.04.2009. године, повређена забрана дискриминације према тужиоцу, и његовом праву на новчану накнаду због незаконитог претресања и привођења, које му је у крајњем резултату поступка који је водио признато обавезивањем тужене да му по том основу исплати одређени новчани износ, што је још један разлог за неоснованост тужбеног захтева тужиоца који је усвојен побијаном првостепеном пресудом.

Из наведених разлога, и на основу члана 380 тачка 4 у вези са чланом 373 став 1 тачка 5 ЗПП, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу преиначена као у изреци.

Обзиром на преиначење пресуде, сходно члана 161 став 2 ЗПП, овај суд је одлучио у трошковима целог поступка, према и коначном успеху странака у спору, и члану 149, 150 и 151 ЗПП, и одговарајућој адвокатској тарифи.

Обзиром да је тужилац у целости изгубио спор, његов захтев да му тужена надокнади парничне трошкове је одбијен, а тужилац је обавезан да туженој надокнади одређене и оправдане трошкове потребне за вођење првостепеног поступка за састав одговора на тужбу ..... динара, састав жалбе ..... динара и заступање на 1 рочишту ..... динара, укупно ..... динара, и трошкове жалбеног поступка, за састав ове жалбе ..... динара.

Обзиром да је тужилац у тужби молио ослобађање од плаћања судске таксе у овом поступку, о коме првостепени суд, који је надлежан да одлучи о том захтеву, до сада није одлучио, што није било сметња за одлучивање овог суда, првостепени суд је упућен да одлучи о наведеној молби тужиоца.

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА**

**ЂУРА ТАМАШ с.р.**

**Напомена**

**З.т.о:**

**Рев.593/2010 од 12.09.2012 одбијена ревизија тужиоца као неоснована против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 67/12 од 28.03.2012 године.**

БЕЛЕШКА О ВЕЋАЊУ И ГЛАСАЊУ

Дана: 28.03.2012.

Председник већа: Ђура Тамаш

Члан већа: Милена Ковачевић-судија **известилац**

Члан већа: Љиљана Цицмил

Записничар: Милица Угарковић

Сарадник: Милица Дубљевић

ОДЛУКА ЈЕ ДОНЕТА ЈЕДНОГЛАСНО

Записничар

Чланови већа:

Председник већа:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

